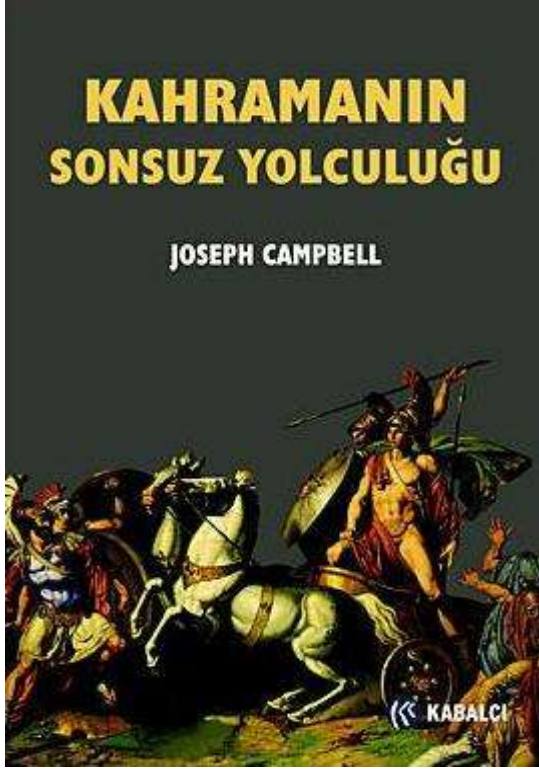

KAHRAMANIN SONSUZ YOLCULUĞU

Din temelli farklılaşmalar, kamplaşmalar ve çatışmaların yaşandığı günümüze Joseph Campbell, 1949'da yazdığı bu eserle, peygamberlerin, ermişlerin, çağını aşan kahramanların öykülerindeki ortak özellikleri araştırıyor; benzerlikler hakkında çok şey söylüyor.

Kitabın önsözü Freud'un 'Dinsel öğretilerin içerdiği gerçekler, öylesine bozulmuş ve sistematik olarak tanınmaz hale getirilmiştir ki insanlık onları gerçek olarak kabul edemez. Bir çocuğa yenidoğan bebeklerin leylekler tarafından getirildiğini söylememizle aynı şeydir bu. Burada, bu büyük kuşun neyi belirttiğini bildiğimizden, gerçeği simgesel bir görünümle anlatırız..' ifadesiyle başlıyor.

Gerçekliğin bilgisine Freudçu yaklaşıma, psikanalitik söyleme kitapta sık sık yer verilmekle birlikte, Campbell büyük kuşu simgesel olarak bilmekle yetinmeyen, bulmaya çalışan, izini süren kahramanın izini çok farklı coğrafyalarda, kültürlerde psikomitolojik çözümlenmelerle sürüyor.

Kahraman, kaynağında gerçekliğin peşine düştüğünde, insanın kendini aşma eylemini taşıyor yolculuğu boyunca. Kendini aşma çabası olmadan kişi kendisi olabilir mi? Kendini bulabilir mi? Campbell eserinde aslında her birimizin kendisi olması için gereken kahramanın yol haritasını veriyor. Ayrıca, bizlerin, ruhsal rehberler olarak insanın yaşam yolculuğunda önemli evrelerden geçişlerine nasıl uygun destek sunacağımızı tanımlıyor:

'Doktor, mitolojik alanın çağdaş ustası, bütün gizli yolları ve doğru sözleri bilen kişidir. Büründüğü rol tamamen, mitlerdeki, söyledikleri tuhaf maceranın sınav ve dehşetlerinde kahramana yardımcı olan Yaşlı Bilge Adamıdır.

İlkel bir toplumun yaşamında oldukça önemli bir yer kaplayan geçiş ayinleri denen şeyler (doğum, ad verme, ergenlik, evlilik, ölüm vb.ayinleri) zihnin geride

bırakılan aşamanın alışkanlıklarından, bağlarından ve yaşam düzenlerinden kesin biçimde koparıldığı, biçimsel ve genellikle oldukça şiddetli kesip biçme alıştırmalarıyla öne çıkar. Daha sonra yaşam macerasını yeni durumun biçimlerine ve uygun hislerine katmak üzere tasarlanmış ayinlerin uygulandığı kısa ya da uzun bir kapanma dönemi gelir; böylece sonunda normal dünyaya dönme zamanı geldiğinde, erginlenen, yeniden doğmuş kadar iyi olacaktır.

İnsan ruhuna, onu geri çekmeye çabalayan belirli fantezilerin tersine ileri götüren sembelleri sağlamak, her zaman mitoloji ve ayinin başlıca işlevi olmuştur. Doğrusu, aramızdaki oldukça yüksek nevrotiklik oranı, böylesine etkili bir ruhsal yardımcının çöküşünden kaynaklanıyor olabilir. Çocukluğumuzun arındırılmış imgelerine takıntılıyız ve bu yüzden de yetişkinliğimizin gerekli geçişlerine karşı ilgisiz kalıyoruz.' (Campbell 1949, sy 20-21).

Künye: Campbell Joseph: Kahramanın Sonsuz Yolculuğu, Kabalcı Yayınevi, Çev.Sabri Gürses, 2000. Orijinali, The Hero With A Thousand Faces, Bollingen Foundation Inc., NewYork (1949).

Doç. Dr. Behiye ALYANAK

İstanbul Üniversitesi
İstanbul Tıp Fakültesi
Çocuk Psikiyatrisi A.D.